

קיבוץ מתחדש - אופן הדיווח של חבר עצמאי על הכנסתו החייבת בשנת המס 2019

נובמבר 2018
חוזר מקצועי מספר 77/18

לקראת שנת המס 2019, ברצוננו להבהיר לגבי אופן הדיווח, לרשות המסים, על הכנסתו החייבת של חבר עצמאי בקיבוץ מתחדש. גישת הנהלת רשות המסים הינה, כי בהתאם לסעיף 60א לפקודת מס הכנסה, הקיבוץ הינו בר הדיווח ובר השומה היחיד לגבי כלל הכנסות החברים השייכות לקיבוץ (בעיקר הכנסות מעבודה ומיגיעה אישית). גישה זו חלה גם על ההכנסות החייבות של החברים העצמאיים מפעילותם העסקית השוטפת.

בהתאם לגישה זו של רשות המסים:

1. **החבר העצמאי** - הואיל והחבר העצמאי מחויב לנהל פנקסי חשבונות על פי סעיף 130 לפקודה ובהגשת דוח לפקיד השומה על פי סעיף 131 לפקודה - יידרש החבר, בסוף השנה, להעביר את הכנסתו החייבת לדוח המס של הקיבוץ - וההכנסה החייבת שלו בדוח האישי לאחר העברתה לקיבוץ - זו שתדווח לפקיד השומה, תהא - אפס.
 2. **הקיבוץ** - הקיבוץ יתחייב לקלוט את ההכנסה החייבת של החבר העצמאי בדוח המס שלו. דהיינו, חישוב המס ותשלומו, בגין ההכנסות של החברים העצמאיים, שדווחו לקיבוץ - ייעשו במסגרת שומת הקיבוץ.
- יצוין, כי נכון להיום, רשות המסים עדין מאפשרת הגשת דוח נפרד של החברים העצמאיים - אולם, לרשות המסים ידוע, שישנם מקרים בהם צורת דיווח זו יוצרת עיוותי מס. החשש הינו, שככל שיגרמו לרשות המסים נזקים בגין דיווח נפרד של החברים העצמאיים, היא תבקש להיפרע מהם בעתיד - הן מהחבר העצמאי והן מהקיבוץ.
- יובהר, כי עמדתו המקצועית של רו"ח רונלד עם-שלם, סמנכ"ל בכיר לעניינים מקצועיים ברשות המסים, הינה שהדיווח באמצעות הקיבוץ הינו החלופה הנכונה והיחידה לאחר חקיקת סעיף 60א לפקודה.

להלן המלצתנו להתנהלות השוטפת של הקיבוץ מול החברים העצמאיים:

- מקדמות מס הכנסה - הקיבוץ צריך להיערך לקבלת מקדמות מהחברים על חשבון המס, במקום תשלום מקדמות שוטפות למס הכנסה. המשמעות הינה, שחברים שדיווחו בעבר על הכנסתם בנפרד וכעת דיווחו דרך הקיבוץ - צריכים להודיע על כך לפקיד השומה ולטפל בביטול המקדמות.
 - ביטוח לאומי - צפוי, כי מס הכנסה ידווח לביטוח לאומי על ההכנסה החייבת כפי שדווחה בדוח האישי של החבר - דהיינו "0". במקרה כזה, ייתכן וביטוח לאומי יחזיר את המקדמות ששולמו על ידי החבר, ישנה את מעמד/סיווג החבר לעצמאי שלא עונה להגדרה וישנה את סכום המקדמות השוטפות בהתאם.
- חשוב! במצב דברים זה החבר לא יהיה מבוטח לעניין ביטוח לאומי. על מנת למנוע מקרים כאלו - על החבר (או מייצגו) לפנות לביטוח לאומי עם חישוב ההכנסה החייבת, כפי שנרשמה בקיבוץ, להסדרת העניין.

במשרדנו פועלת מחלקה בראשותו של רו"ח אורן חיגה, שצברה בשנים האחרונות ניסיון רב בטיפול בעצמאיים חברי קיבוצים וביצירת מבנה דיווח נכון לרשות המסים ולמוסד לביטוח לאומי.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח אורן חיגה, בטלפון: 04-6800445 שלוחה 206 או 0 oren@mbtcpa.co.il